

সিপুৰীৰ বাতৰি ।

শ্ৰীবেণুধৰ ৰাজখোৱাৰ দ্বাৰা ৰচিত ।

যোৰহাট, ১৯২৯ চন ।

উপহাৰ ।

—w—

মোৰ ভক্তি আৰু মনমন পাত্ৰ

অসমীয়া বাইজ সকললৈ ।

শ্ৰদ্ধাম্পদেষু,

“সিপুৰীৰ বাতৰি” সম্মোহন অৱস্থাত লিখি আপোনা-
লোকৰ হাতত অৰ্পণ কৰিলোঁ। মোৰ জীৱনৰ অভিনয়
অলপতে শেষ হ'ব। আঁৰ-কাপোৰৰ সিপাৰে কি হৈছে,
তেতিয়া কোনোৱে জানিবৰ নিমিত্তে ইচ্ছা কৰিলে কবিতাটি
পঢ়ি চাব যেন। ইতি—

বিনীত—

শ্ৰীবেণুধৰ ।

সিপুৰীৰ বাতৰি ।

(১)

মৰণ-দুৱাৰ এৰিলো ইবাৰা;
নাই অন্ধকাৰ, পোহৰ অপাৰ ;
গই গই পালোঁ এটি বিশ্রাম-ভৱন।
বহিলোঁ ঠাইতে পাই এখনি আসিন।

(২)

অকলশৰায়া, লাগে বৰ বেয়া;
নাই লগৰীয়া, ভাবোঁ এয়া-সেয়া ;
পতা নাই কথা মই আজি বহু পৰ।
পাম নে লগৰী কোনো বাটৰ লগৰ ?

(৩)

দীৰ্ঘ-আয়তনা, আতি সুলোচনা
এনেতে এজন্য উপস্থিত কন্যা ;
হব পায় এওঁ কোনো স্বৰ্গ-অপেচৰী।
আহিছে হবলৈ মোৰ বাটৰ লগৰী।

(৪)

“আহিছা নো কোন, যেনে কেঁচা সোণ,
ধৰি কত ধুন, বুজাই আপোন ?
মনে মনে থাকি মই বৰ বেয়া পাওঁ।
আহাঁ দুয়ো কথা পাতি ভাগৰ গুচাওঁ।”

(৫)

চাওঁ মুখলই একেথৰ হই ;
 মাত-বোল নাই, আছেঁ মাথোঁ চাই ;
 দেখিছিলেঁ সুন্দৰীক ক'বাত কিজানি !
 লাগিছে চিনাকি যেন দেখোন মু'গনি !

(৬)

মনোভাৱ জানি, লাহেকৈ কামিনী
 বুলিলে বচনি, গুহু-মধু ধ্বনিঃ—
 ‘তৰ প্ৰেম-ভিখাবিনী ছিলেঁ একালত ।
 প্ৰত্যাখ্যান কৰিছিলো, পৰে নে মনত ?’

(৭)

পূৰ্বৰ বিবৰণ কৰি সোৱ'ৰণ,
 লাজত মগন হলেঁ তেতিক্ষণ ;
 মনোভাৱ বুজি মোৰ বুলিলে সুন্দৰী,
 মধুৰ বচন মিচিকীয়া হাঁহি মাৰিঃ—

(৮)

‘নোপোৱা হে ব্যথা, এৰাঁ পূৰ্ব কথা ;
 নাভাৰাঁ অযথা পৃথিবীৰ প্ৰথা ;
 জগতক দেখুৱালেঁ ওখ পাটোৱান ।
 সতীত্ব-গুণেৰে পাওঁ এই মহাধান ।

(৯)

“ভয় পোৱাঁ বুলি জানি হে সমূলি
নিবলৈ ইবেলি আহোঁ এই থলী ;
আহিছেঁ। তোমাৰ মই গুচাবলৈ শোক । :
জানিবা কামনা-শূন্য বুলি আজি মোক ।”

(১০)

কৰিলোঁ। প্ৰস্থান এৰি সেই থান ;
পুৰীৰ ব্যাখ্যান, কত কথা জান
দিলে মোক আগ্ৰহেৰে বাটত সুন্দৰী ।
বুজালে পুৰীৰ নানা দৃশ্য দয়া কৰি ।

(১১)

যাওঁতে যাওঁতে, খোজ চলাওঁতে,
খোজটি ওভতে, চলোঁ। কোনো মতে ;
“কোৱাঁ হে সুন্দৰী কিয় চলা নাই ভৰি ।
কিহবাই টানে মোক পিচ ফালে ধৰি !”

(১২)

“একোটি নহয়, নাই একো ভয় ,
ব'লোঁ। আগলই, ব্যৱস্থিত হই ;
পৃথিবীৰ প্ৰিয়জনে কৰিছে চিন্তন ।
সেয়ে পিচ ফালে কৰে জানা আকৰ্ষণ ।”

(১৩)

পালোঁ গৈ আলায়, প্ৰকাণ্ড ছুৰ্জয়,
 দেখি লাগে ভয়, চিত্তৰ সংশয় ;
 নৰ-নাৰী কত তাত সংখ্যাৰ অতীত ।
 দেখি মোৰ অন্তঃপ্ৰাণ হল বিচলিত ।

(১৪)

হল আদৰ্শন বমণী-বতন,
 প্ৰবোধ-বচন বুলি ঘনে-ঘন ;
 সুন্দৰীক আৰু দেখা পাম কোনো কালে ?
 উভতি আধিম বুলি দেখোন নকলে !

(১৫)

ছন্দুভিৰ মাত উঠি অকস্মাত্
 মন্দিৰৰ গাত হল প্ৰতিঘাত ;
 নৰ নাৰী যত আনি ভিতৰ সোমালোঁ ।
 মন্দিৰত আদেশৰ প্ৰতীক্ষা কৰিলোঁ ।

(১৬)

পুৰুষ-প্ৰবৰ, উঠি মঞ্চ বৰ,
 কৰিলে প্ৰচাৰ আদেশ ইবাৰ ।
 মহান্ পুৰুষ কোন্, কপ অদভূত ?
 জানিলোঁ স্বৰ্গত এওঁ ঈশ্বৰৰ দূত ।

(১৭)

“নিজ ইচ্ছা মতে ফুৰা যতে ততে,
সকলো দেশতে, অ’তে সংসাৰতে;
বছৰ-শেষত হব প্ৰতি-আগমন ।
কৰিম নতুন আজ্ঞা পুনু বিজ্ঞাপন ।

(১৮)

“এই এনছৰ ফুৰিবা নগৰ,
পৰ্বত প্ৰান্তৰ, দেশ-দেশান্তৰ ;
আত্মাৰ শোধন হেতু কৰিবা প্ৰয়াস ।
কৃপায়ন্ত ঈশ্বৰৰ এয়ে অভিলাষ ।”

(১৯)

গলেঁ। নব নাবী নিজ বাট ধৰি,
কৰি খনাখৰি, ইচ্ছা অনুসৰি ;
আনন্দত হাঁহি-মাতি লৰিলেঁ। সকলো ।
ভাৱিলেঁ। ঈশ্বৰ, আহা, কেনে নো দয়ালু !

(২০)

কৰি খনধৰ, মাৰিলেঁ। লৱৰ ;
ভৱ-সংসাৰৰ আহি পালেঁ। ঘৰ ;
সহধৰ্ম্মীগীক মই চালেঁ। হেঁপাহেৰে ।
পৰিছে প্ৰিয়াৰ হাঁয় চকুলো ধাৰেৰে !

(২১)

বাসনাৰ বল জ্বলিল প্ৰবল ;
 মন টলবল, বাৰিষাৰ ধল ;
 সবগলৈ কেতিয়াও নাযাওঁ উলটি ।
 থাকিম ঠয়াতে মই কৰি লাটি-পুটি ।

(২২)

কি হব, কি হব, কোনে আনি দিব
 দেহাটি পাৰ্থিব মধুৰ অতীৰ
 নালাগে, নোৱাৰেঁ মই আহিব ইয়ালৈ ।
 সতীয়ে মোক বিচাৰি যাব সবগলৈ !

(২৩)

কৰিলেঁ। দৰ্শন আত্মীয় স্বজন,
 ইষ্ট বন্ধুগণ, প্ৰজা অগণন ;
 দেখি পৃথিবীলৈ মোৰ বাঢ়িল মৰম ।
 হব নে ধৰাত গৌৰ ছনাই জনম ?

(২৪)

অসমীয়া জন দুখী আঞ্জীৱন ;
 ধৰিছে জীৱন যেন তক-বন ;
 জগতত অসমীয়া নিঃকিঞ্চন আতি ।
 বিলুপ্ত হব নে হাঁয় এই মহাজাতি ?

(২৫)

দেখোঁ নাৰীগণ, শিক্ষা-দীক্ষা ছন ;

নাই জাগৰণ. টোপনি-মগন ;

যি দেশত মহিলাৰ শক্তি লুপ্তপ্ৰায়,

পুৰুষৰ শক্তি তাত নোলায় নোলায় ।

(২৬)

আজি হে ধৰণী, অসম-জননী

কৰে আকৰ্ষণী মোৰ ই পৰাণি ;

নিশ্চয় ধৰাত মই উপজিম ঘৃষি—

আহিব পাৰোঁ হে যদি এৰি সৃষ্ণ পুৰী ।

(২৭)

বায়ুৰ বাহন কৰি আৰোহণ,

উঠিলোঁ গগন, এৰি গিৰি বন ;

কুণ্ডিল নগৰীখনি চালেঁ এটি বাৰ ।

প্ৰণমিলোঁ ভক্তিভাৱে দেৱী কামাখ্যাৰ ।

(২৮)

নদী ব্ৰহ্মপুত্ৰ আত্মিকৈ পবিত্ৰ,

জুৰালোঁ হে নেত্ৰ, চাই তাৰ চিত্ৰ ;

অসম-কোলাত এয়ে স্বৰ্গ-মন্দাকিনী !

ইয়াৰ পানীতে গঁথা পুৰণি কাহিনী !

(২৯)

দেহাটি উলাহি, বায়ুত আৰোহি,
 গলেঁ। পুহু ভাহি, কত নো পালেঁ। হি
 নগৰ পৰ্ব্বত নদী অৰণ্য বিস্তৰ ।
 ফুৰিলেঁ। চৌদিশে মই ভাৰতবৰ্ষৰ ।

(৩০)

তাৰ পাচে দেশ ফুৰিলেঁ। অশেষ—
 বীতি, ভাষা, বেশ নিৰখি বিশেষ ;
 কৰিলেঁ। গেটেই মই মহী-পৰ্য্যটন ।
 অসম-ভূমিলৈ বাঢ়ে ক্ৰমে আকৰ্ষণ ।

(৩১)

বহু কাল ফুৰি, দেশে দেশে ঘূৰি,
 সবগৰ পুৰী পাবলই উৰি
 গলেঁ। গৈ মনত কত কথা জাৰি-চালি ।
 সিপুৰীৰ নানা দৃশ্য চাবলই বুলি ।

(৩২)

পালেঁ। গৈ সিপুৰী ; পূৰ্ব্বৰ সুন্দৰী,
 পুহু দয়া কৰি, আহিল কাষৰি ।
 “তোমালৈ অপেক্ষি আছেঁ।, বল। দেখুৱাওঁ
 পুৰীৰ বিচিত্ৰ দৃশ্য, নানা আও-ভাও ।

(৩৩)

“সউ ফুল-বাৰী অতি মনোহাৰী ;
সুন্দৰ সুন্দৰী থাকে ক্ৰিয়া কৰি ;
সাধু সাধ্বী দুয়ো জনে কৰিছে বিহাৰ ।
সুপবিত্ৰ জীৱনৰ এয়ে পুৰস্কাৰ ।

(৩৪)

“সউ যে নদীত ফুৰে নিতে-নিত
হই চৰিষত, প্ৰেমত মোহিত ;
খেল-নাও খেলি ফুৰে সুন্দৰ বিচিত্ৰ ।
যুগল-মূৰ্ত্তিৰ এয়ে আন এটি চিত্ৰ ।

(৩৫)

“চোৱাঁ সউ তাত মাজুলী বিখ্যাত,
লোক অসংখ্যাত আছে বিচেষ্টাত ;
পৃথিবীত বহু ধৰ্ম্ম কৰি আচৰণ,
ফলত কৰিলে আহি স্বৰ্গ-আবোহণ ।

(৩৬)

“কাম-অগণিত জ্বলি পৃথিৱীত
হয় উপস্থিত কামৰ পুৰীত ;
কাম-নদী বয় মাজুলীৰ চাৰি পাশে ।
সিপাবে বিহাবে কত নাৰী লয়-লাসে ।

(৩৭)

“থাকে নৰগণ শোকত মগন,
নাৰীৰে মিলন নোহে কদাচন ;
কালত মানুহে কাম কৰিব দমন ।
কাম-প্ৰৱৰ্ত্তিৰ হব তেতিয়া শোধন ।

(৩৮)

“সউ ভয়ঙ্কৰ প্ৰাচীৰ ডাঙ্গৰ,
ক্ৰোধী মানুহৰ সেয়ে জানা ঘৰ ;
মৰামধি কৰি হয় জৰ্জৰিত ক্লান্ত ।
ক্ৰোধৰ দমন হয় কালত নিতান্ত ।

(৩৯)

“সউ যে আলায় আছে থিয় হই,
লোভী নৰে পায় তাতেই আশয় ;
নিৰকতি জনে ভুঞ্জি বস্তু অগণন ।
লোভ-প্ৰবৰ্ত্তিৰ হয় কালত দমন ।

(৪০)

“সউ গুৰুবৰ্ণ ঘৰ জ্যোতিপূৰ্ণ ;
মোহত আচ্ছন্ন মতি-গতি ছন্ন
নৰ-নাৰী পতি-পুত্ৰ কৰিছে বসতি ।
লাহে লাহে হয় তাতে মোহৰ নিবৃত্তি ।

(৪১)

“মোহৰ উদয় যেতিয়াই হয়,
ক্ষণিকে নিশ্চয় পায় জানা ক্ষয়
মোহ-প্ৰবৃত্তিৰ বস্তু অতি মনোহৰ,
মোহ-প্ৰাপ্ত মানৱক কৰি সকাতৰ ।

(৪২)

“যেৰে দিন যায়, মোহ নাশ পায় ;
এন্ধাৰ পলায়, স্মৃ-জ্ঞান ওলায় ;
অনুক্ৰমে প্ৰবৃত্তিৰ হয় নিৰ্বাপন ।
ইদৰে বিশুদ্ধ হয় মোহী নৰগণ ।

(৪৩)

“সঁউ যে পৰ্ব্বত দেখিছা দূৰত,
নৰ সি থানত আছে অগ্ননত ;
পৃথিনীত ইতৰক কৰি তৃণজ্ঞান,
কৰিছিল সকলোকে কত অপমান ।

(৪৪)

“ইজন অকলে, সিজন অকলে ;
গৰালে গৰালে আবদ্ধ নিৰলে ;
ওখ আসনত বহি ঐশ্বৰ্যা-মাজত
ভাবিছে ময়েই দুখী বিন-এন্ধাণ্ডত ।

(৪৫)

“একো একো জন গৰ্বিত নন্দন,
স্বৰ্ণ-সিংহাসন ধিক্কাৰে সঘন ;
দস্ত বুজাবলৈ কোনো লগবীয়া নাই ।
মদাক্ষ নৰৰ জ্ঞানা এয়েই বিলাই ।

(৪৬)

“ক্ৰমে ভাবি চায়, দস্ত আঁতৰায়,
মূৰাটি দৌৱায়, কৰি হাঁয় হাঁয় ;
এইকপে প্ৰবৃত্তিৰ হয় নিৰ্ব্বাপন ।
ইদৰে শোধিত হয় মদমস্ত জন ।

(৪৭)

“সউ চোৱা গড়, মাৎসৰ্য্যৰ ঘৰ,
যত নাৰী নব পবত্ৰী-কাতৰ ;
পবত্ৰী নিৰখি যতমানে শোক পায়,
পবৰ ঐশ্বৰ্য্য তত গুণে বাঢ়ি যায় ।

(৪৮)

“ইদৰে প্ৰবৃত্তি ক্ৰমে যায় টুটি ;
নব লটি-ঘটি, নিৰাশ সম্প্ৰতি ;
নৰৰ ইকপে হয় প্ৰবৃত্তি-শোধন ।
দয়াময় ঈশ্বৰৰ বিচিত্ৰ শাসন !”

(৪৯)

কাণেৰে বচন কৰিলে। শ্ৰৱণ ;
 হৃদয়-কম্পন নোহে একো ক্ষণ ;
 হৃদয়ত ভাবোঁ মাথোঁ পৃথিবী স্নেহন,
 ভাৰ্য্যা বন্ধু অসমৰ প্ৰিয় নাবী নৰ ।

(৫০)

বুলিলে স্নন্দৰী, “কোঁৱা নিষ্ঠ কৰি,
 বিপুৰ বাতৰি শুনি আছা ডৰি ?
 আৰু শোধনৰ হেতু আছে সৰোবৰ ।
 স্নান কৰি হব পাৰি নিৰ্মল-অস্তৰ ।

(৫১)

“ছয় সৰোবৰ সৌৱা মনোহৰ,
 বহল ডাঙ্গৰ, পানী নিকা বৰ ;
 প্ৰত্যেক বিপুৰ চোৱা। ভিন্ন সৰোবৰ ।
 স্নানিলে এৰায় সেই বিপুৰ পিকাৰ ।

(৫২)

“তন্ময় ভাবেৰে যদি স্নান কৰে,
 তেনেহলে নৰে শুদ্ধ হব পাৰে ;
 তেতিয়াও যদি কাৰো নহয় শোধন,
 কৰিব ঈশ্বৰে নৱ অাজ্ঞা বিজ্ঞাপন ।”

(৫৩)

ভয় ভয় কৰি শুধিলেঁ—“সুন্দৰী,
নৰকলৈ পৰি সেই নৰ নাৰী
যাব নে, যাব নে কোৱাঁ, কৰি অন্ত্ৰগ্ৰহ ।
নৰকত হয় বোলে পাপীৰ নিগ্ৰহ !”

(৫৪)

বুলিলে সুন্দৰী— “কণ্ট নিষ্ঠ কৰি,
নৰক-বাতৰি জনাব নোৱাৰি ।
জনা নাই মই, ক’ত নৰকৰ ধাম ।
নহবা সন্ত্ৰস্ত শূনি নৰকৰ নাগ ।

(৫৫)

“জানো মাথোঁ মই, প্ৰবৃত্তিৰ হয়
দাস সমুদায় মানুহ নিশ্চয় ;
প্ৰবৃত্তি-বিকাৰ ঘটি আহে নৰ নাৰী ।
সবাবো শোধন সাধে এই সূক্ষ্ম পুৰী ।

(৫৬)

“বিকাৰ পাচত বয় অস্ত্ৰবত
যদি ই থানত পৰীক্ষা-শেষত—
তেনেহলে যাব তেওঁ সংসাৰ-ধামলৈ,
বলবন্ত প্ৰবৃত্তিৰ শুদ্ধি সাধিবলৈ ।

(৫৭)

“যত কাল নবে আত্মাৰ বনেৰে
সুকৃতি-কৰ্মেৰে মুছিব নোৱাৰে
অস্তবত প্ৰবৃত্তিৰ সাঁচ কোনো মতে,
তত কাল জন্ম লব ঘূৰি সংসাৰতে ।

(৫৮)

“আকৰ্ষণী স্বৰ হ'ব হে আঁতৰ
যেৱে অস্তবৰ প্ৰবৃত্তি বাঢ়ৰ—
সিদিনা মানুহে পাব আনন্দৰ ধাগ ।
শান্তিৰ ৰাজ্যত লব ঈশ্বৰৰ নাম !

(৫৯)

“ঈশ্বৰ-দৰ্শন হ'ব সৰ্বক্ষণ ;
সাধু সাধ্বী জন কৰিব কীৰ্ত্তন
ঈশ্বৰৰ মহানাম বিমল সুখত ।
নহ'ব পতন আৰু ভৱ-সংসাৰত ।”

(৬০)

দেখোঁ কত চিত্ৰ, সুখান বিচিত্ৰ,
আশ্ৰম পবিত্ৰ, ইষ্ট বন্ধু মিত্ৰ ;
অত দিনে পূৰ্ণ হল বৰ্ষ ফুৰি ফুৰি ।
চালে মেৰ মুংলই নিম্নাতে সুন্দৰী ।

(৬১)

লাহে লাহে কৰি বচন সুন্দৰী
 বুলিলে সাদৰি, মনোমুগ্ধকাৰীঃ—
 “তৰ সতী ভাৰ্যা আহি পালে এই থান ।
 যোৱা মন্দিৰত হব তেওঁৰে দৰ্শন ।

(৬২)

“দেখোঁ এটি চিত্ৰ আতিকৈ পবিত্ৰ,
 অনিন্দ্য-চৰিত্ৰ, মোহন বিচিত্ৰ,
 তোমাৰ মুখত গলে কেনে সুখকৰী !
 তাতেই পাইছোঁ তৰ ভাৰ্যাৰ বাতৰি ।

(৬৩)

“মায়াৰ বন্ধন কৰিলোঁ ছেদন ;
 মুক্ত প্ৰাণ-মন হল এতিক্ষণ ;
 প্ৰবৃত্তিৰ শেষ-গাঁথি পৰিল সুলকি ।
 নাই হে মায়াৰ জানা লেশ মোৰ বাকি” ।

(৬৪)

হৰিল বচন মুদিগোঁ নয়ন ;
 আদৰ-জ্ঞাপন শ্ৰীতি-সম্ভাষণ,
 একোটি নহল কৰা, নিদিগোঁ বিদায় !
 নেদেখিলোঁ সুন্দৰীক একু মেলি চাই !

(৬৫)

সমিৰণ-বাহী, গলোঁ মই ভাহি,
 অকলই আহি মন্দিৰ পালোঁ হি ;
 দেখোঁ সন্মুখত মোৰ পত্নী প্ৰিয়তমা ।
 আনন্দত কান্দে মোৰ অন্তৰ-আতমা ।

(৬৬)

পূৰ্বৰ দৰেই আচে তেওঁ দেই ;
 মুখখনি সেই মধুৰ নিচেই ;
 লয়লাসে চাপি মোক প্ৰণিপাত কৰে ।
 বুলিলে বচন পাচে অতি মৃদু স্বৰে :—

(৬৭)

“তুমি মোৰ মতি, তুমি মোৰ গতি,
 তোমাতে ভকতি কৰি আছোঁ নিত ;
 যদি হে তোমাতে মোতে নাই একো ভেদ,
 কোনো যুগে আমাৰ নহব বিচ্ছেদ !”

(৬৮)

বুজিলোঁ প্ৰেমৰ আকৰ্ষণ ঘোৰ ;
 মনিনতা মোৰ হল আজি দূৰ ;
 পাৰ্থিব মোহৰ স্পৰ্শ হল অন্তৰ্হিত !
 অলৌকিক আকৰ্ষণ হল আহি থিত !

(৬৯)

শুনিলেঁ। গস্তীৰ ধ্বনি ছন্দুভিৰ ;
 আহি ধীৰে-ধীৰ সোমালেঁ। মন্দিৰ ;
 লগতে সোমাল কাস্তা নিবাতক্ক-মন ।
 দুৱৰীক ধৰষিলে সতীত্ব-কিৰণ !

(৭০)

হলেঁ। চিন্তায়ুত, ভাবনা বহুত ;
 মহিমা-সংযুত ঈশ্বৰৰ দূত
 বোলে বাক্য, “লোৱাঁ জন্ম তুমি পৃথিবীত ।
 ঈশ্বৰৰ অভিপ্রায় কৰেঁ। বিজ্ঞাপিত ।”

(৭১)

মনৰ খুকুৰি গল গৈ আঁতৰি ;
 যেন শান্তি-বাৰি বৰষে এধাৰি ;
 হোৱা নাই দুৰ্গ মোৰ অববোধ-স্থান !
 নালাগে কৰিব বিপু-সৰোদৰ-স্নান !

(৭২)

পৰীক্ষাৰ পাৰ হ এই বাৰ ;
 কাৰণ ইয়াৰ জানো এয়ে সাৰ :—
 প্ৰযুক্তি-শোধনী প্ৰেয়সীৰ পতি-ভক্তি !
 আৰু পৃথিবীৰ মহা-আকৰ্ষণ-শক্তি !

(৭৩)

আদেশ-প্ৰচাৰ শুনি এই বাৰ,
 বুলিলে সুস্বৰ প্ৰিয়তমা মোৰ
 ঈশ্বৰ দূতক ধীৰে কৰি সম্বোধন :—
 “স্বামী-বিবহত মোৰ বিফল জীৱন !

(৭৪)

“পুৰুষ প্ৰকৃতি অবিভক্ত অতি ;
 বচাবলৈ সৃষ্টি কৰিলা বিভক্তি ;
 যদি পত্নী স্বামীপ্ৰাণা, স্বামী পত্নীপ্ৰাণ—
 নোৱাৰঁ। বিহিব প্ৰভু বিচ্ছেদ-বিধান” ।

(৭৫)

“সৃষ্টিৰ বিধান নহয় খণ্ডন,
 প্ৰকৃতি-ৰঞ্জন তুমি সতী জন”—
 বোলে ঈশ্বৰৰ দূত,—“পাবা তুমি স্বামী ।
 যোৱা একে লগে ছয়ো পৃথিবীলৈ নামি ।”

(৭৬)

প্ৰণিপাত কৰি, ওলালোঁ বাহিৰি ;
 চাপে বাৰ কাঢ়ি, পক্ষী উৰা মাৰি ;
 আহিলোঁ ছুজনে আমি পক্ষী-বাহনত ।
 নামিলোঁ হি শীঘ্ৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰত ।

(৭৭)

তুজনে লৱৰি, সূক্ষ্ম দেহা ধৰি,
 পশিলেঁ। নগৰী, একেটি চুবুৰি ;
 ভিন্ন মাতৃ-জঠৰত হলেঁ। অধিষ্ঠিত ।
 মৃতৰ পুনৰুত্থান এয়ে পৃথিবীত !

প্ৰকাশক
শ্ৰীবেণুধৰ ৰাজখোৱা
বোৰহাট ।

প্ৰিণ্টাৰ
শ্ৰীজিতেন্দ্ৰ কুমাৰ দাস
আসাম প্ৰিণ্টিং ওৱাৰ্কচ
বোৰহাট ।